

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Hotelová akadémia, Baštová 32, 08001 Prešov
4. Názov projektu	Zvyšovanie kvality odborného vzdelávania a prípravy v Hotelovej akadémii Prešov na základe potrieb trhu práce
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABR5
6. Názov pedagogického klubu	Klub anglického jazyka
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	16.05.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Hotelová akadémia, Baštová 32, 08001 Prešov
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Lucia Rudá
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	http://www.hapresov.edu.sk/web/akcie/stranka/klub-anglickeho-jazyka/

11. Manažérske zhrnutie:

Krátka anotácia:

Témou stretnutia bola analýza a vyhodnotenie inovatívnych metód rôzneho druhu vo výučbe anglického jazyka. Členovia klubu sa zaoberali rozborom rôznych inovatívnych metód v jednotlivých fázach vyučovacieho procesu, ich následným vyhodnotením a výmenou skúseností s nimi na hodinách anglického jazyka.

Kľúčové slová:

metóda, štátny vzdelávací program, analýza, fázy vyučovacieho procesu, vyhodnotenie

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: *Analýza a vyhodnotenie inovatívnych metód rôzneho druhu vo výučbe anglického jazyka.*

Hlavné body stretnutia:

1. Otvorenie
2. Tradičné vyučovanie a jeho potreba inovácie v anglickom jazyku
3. Vymedzenie pojmu metóda, analýza a vyhodnotenie jednotlivých inovatívnych metód vo výučbe anglického jazyka
4. Výmena skúsenosti jednotlivých členov PK
5. Záver

Zhrnutie priebehu stretnutia:

Dnešná dynamická spoločnosť a nástup tvorivo-humanistickej výchovy na školách sa vyznačuje voľnosťou myslenia, podnecovaním nových prístupov a udržaním motivácie študentov na aktívnej účasti na vyučovacom procese. Vzбудenie záujmu vyvoláva potrebu prispôbiť sa tejto zmene v edukácii, čím sa podporuje aktivita, spontánnosť a spolupráca. Zo skúsenosti vieme, že niektoré školy sa menia len pomaly a domnievame sa, že tento negatívny fenomén je zapríčinený hlavne tým, že v nich prevláda tradičné vyučovanie. V literatúre nájdeme veľa pohľadov na to, čo je tradičné vyučovanie. Ide o taký proces, v ktorom je viac aktívny učiteľ ako žiak, učivo je žiakom vysvetlené a prijaté počúvaním a žiak následne pracuje podľa pokynov učiteľa. Podľa Tureka (1997, s. 8) hlavným znakom tradičného vyučovania je transmisívnosť – odovzdávanie učiva (informácii, poznatkov) od toho, kto vie (učiteľ), tomu, kto nevie (žiaci) v hotovej, ucelenej, konečnej podobe. Hlavnými vyučovacími metódami sú informatívno-receptívna (výklad, vysvetľovanie, prednáška, demonštrácia) a reproduktívna (cvičenie, riešenie úloh). Je však dôležité poznamenať, že aj tieto metódy majú svoje opodstatnenie a netreba ich zatracovať.

V súvislosti so zmenami v školskom systéme sa na mnohých školách zmenil prístup k vyučovaniu cudzieho jazyka, boli vytvorené nové koncepcie. Vznikol Štátny vzdelávací program, za účelom zefektívniť vyučovanie na školách. Modernizácia výučby cudzieho jazyka je ideálna oblasť, v ktorej je možné využívať množstvo inovatívnych vyučovacích metód.

Metódy edukácie sú vnímané ako cesta k dosiahnutiu vopred vytýčeného cieľa. V didaktickej literatúre sa nachádza mnoho definícií tohto pojmu. Petlák (2004, s. 125) uvádza slovenského pedagóga E. Stračára ako on definuje vyučovaciu metódu: „Vyučovacou metódou rozumieme zámerné usporiadanie obsahu vyučovania, činnosti učiteľa a žiaka, ktoré sa zaciľujú na dosiahnutie stanovených výchovných a vzdelávacích cieľov, a to v súlade so zásadami organizácie vyučovania.“

Deleniu učebných metód sa venovalo mnoho autorov a odborníci sa ich snažili zatriediť do rôznorodých skupín a z rôznych hľadísk. Uvedieme aspoň niektoré aspekty, podľa ktorých klasifikovali vyučovacie metódy rôzni autori. Turek (2008) členil metódy podľa zdrojov poznatkov. Petlák (2004) sa zamerlal na triedenie podľa jednotlivých etáp, resp. fáz vyučovacieho procesu: motivačná, expozičná, fixačná, aplikačná a diagnostická. Tá istá vyučovacia metóda sa dá použiť v rôznych fázach vyučovania, vždy je dôležitý cieľ hodiny, čo danou metódou chceme dosiahnuť a ktoré kľúčové kompetencie chceme rozvíjať. Vzhľadom k tomu, že v poslednom období sa záujem odbornej verejnosti sústreďuje na inováciu a modernizáciu edukácie z hľadiska vyučovacích metód, sa Zaťková (2005) upriamila na motivačný a aktivizujúci účinok metód. Zároveň treba podotknúť, že v učení je dôležité si nové pojmy nielen zapamätať, ale ich logicky usporiadať a súhlasíme so Zormanovou (2012), ktorá tvrdí, že používaním metód kritického myslenia sú študenti vedení k porozumeniu učiva, k hľadaniu určitých vzťahov medzi poznatkami, k vytváraniu vlastného pohľadu na problematiku a k hĺbkovému učeniu. Zaráďujeme tu množstvo metód a my si vyberieme hlavne tie, ktoré boli analyzované, vyhodnotené a boli predmetom diskusie kolegov anglického klubu:

- Heuristická metóda DITOR – podľa Blaška (2010) ide o riešenie problémovej úlohy na základe logických postupov zdôvodňovania činností podľa svojich doterajších vedomostí. Postup je nasledovný: D: definuj problém, I: informuj sa, T: tvor riešenia, O: ohodnoť, R: realizuj.
- Stratégia myslenia a učenia EUR – autormi sú Steele a Meredith (1999), spája vedomosti s poznáním. Zahŕňa evokáciu (vzbudenie záujmu spojením nových poznatkov s doterajšími), uvedomenie (kontakt s novými informáciami, zaráďuje si ich, konfrontuje vlastné názory so svojimi predchádzajúcimi skúsenosťami), reflexiu (rozhovor, diskusia, premýšľa, konfrontuje s inými, systematizuje a upevňuje si svoje nové vedomosti) (Zormanová 2012).
- Stratégia SQ3R – Survey – preskúmaj, Questions – vytvor otázky, Read – čítaj, Recite, Recall- voľne prerozprávaj, Review – zosumarizuj (Gavora 2008).
- Čitateľská stratégia PLAN – Predict - predpoveď vo forme pojmovej mapy, Locate – lokalizácia, hľadá a vyznačí známe (v) a neznáme (?) informácie z vytvorenej pojmovej mapy, Add – pridanie, k neznámym pojmom, ktorý si označil, pripíše krátku charakteristiku., Note – záznam, prerozpráva text podľa doplnenej pojmovej mapy. Získané vedomosti spracuje a použije ich v diskusii, alebo napíše krátky sumár (Heldová, Kašiarová, Tomengová, et. al. 2011).
- Metóda INSERT – názov je odvodený z angl. originálu Interactive Noting System for Effective Reading and Thinking. Žiaci si text individuálne prečítajú a k jednotlivým vetám priradujú vopred dohodnuté znamienka. Systém znamienok môže byť rôzny

a metóda sa dá použiť aj v digitálnej podobe. Podrobná analýza a selekcia informácií smeruje k diskusi.

- Round robin (metóda dookola) – pri realizácii tejto metódy dochádza ku kombinácii individuálnej a skupinovej formy vyučovania. Každý žiak pracuje samostatne a zároveň je súčasťou, akýmsi článkom jednej skupiny. Podľa Lengyelovej (2012, s. 11) kolovaním jedného papiera v skupine žiakov dáme možnosť všetkým napísať svoj nápad k téme. Žiaci vidia, čo bolo napísané pred nimi, a tak môžu komentovať a dopĺňať myšlienky svojich spolužiakov. Na kontrolu jednotlivých príspevkov môže každý žiak písať perom inej farby.
- Čitateľská stratégia KWL – Know – viem, Want – chcem vedieť, Learned – naučil som sa. Vytvoríme si tabuľku s tromi stĺpcami, zopakovaním si doterajších vedomostí o danej téme vyplníme v tabuľke prvý stĺpec, čo už viem. Do druhého stĺpca vytvárame a zapisujeme otázky, posudzujeme pravosť a vyplníme tretí stĺpec tabuľky (Heldová, Kašiarová, Tomengová, et.al.2011)
- Webquest – patrí medzi pomerne mladé moderné inovačné metódy vyučovania zamerané na využitie informačno-komunikačných technológií, pri ktorej je úlohou žiakov na základe učiteľom vypracovaného zadania na konkrétnu tému, umiestneného na webovej stránke, získavanie informácií prostredníctvom internetu, ich spracovanie do ucelenej podoby a prezentovanie. Často sa využíva forma skupinového vyučovania, kde každý žiak dostane konkrétnu rolu alebo výskumnú úlohu. Výstupom môže byť textový dokument, ilustrácia, plagát, prezentácia, pojmová mapa.
- Myšlienková alebo Pojmová mapa – je pôvodne nástroj na organizovanie myšlienok, ktoré spolu sústreďujú kľúčové slová a obrázky. Umožňuje a dáva priestor žiakom vizuálne vidieť väzby a vzťahy medzi pojmi, sprehl'adňuje štruktúru, stimuluje pamäť, rozvíja logiku a kreativitu. Má rôzne formy vizuálnej podoby. Na internete nájdeme niekoľko dostupných softvérových aplikácií, ktoré spestria výučbu pomocou využitia IKT. Mapu môžu žiaci tvoriť individuálne i skupinovo a jej tvorbu je vhodné zaradiť do motivačnej, ale aj fixačnej fázy vyučovacej jednotky.
- Mozaika – túto metódu možno využiť hlavne v expozičnej fáze. Vytvorí sa 6-členné skupiny žiakov a každá skupina dostane zadanie a preštudovanie nejakého učiva, ktoré má 6 častí. Každý člen si jednu vyberie, naštuduje, následne sa stretnú s členmi rôznych skupín, ktoré majú rovnaké časti a začnú pracovať ako skupina expertov rozoberajúc svoju časť podrobne. Následne sa vrátia do pôvodnej skupiny a postupne sa navzájom oboznamujú s jednotlivými časťami zadania. Realizácia tejto metódy plní nielen vzdelávacie ciele, ale zároveň formuje osobnosť žiaka a pestuje v ňom zmysel pre

zodpovednosť a spoluprácu. Je však časovo náročnejšia a počet členov v tíme nevieme vopred odhadnúť.

Na základe analýz vyššie uvedených inovatívnych metód a následnej diskusie, vyhodnotili členovia anglického klubu tieto metódy za veľmi prospešné, ktoré kreatívne sprístupňujú učivo, rozvíjajú aktívne učenie sa, rešpektujú názory zvyšných členov. Formujú samotnú osobnosť žiaka, sociálne vzťahy v triede, resp. skupine a vytvárajú pozitívnu klímu v triede. Využitím schopností kritického myslenia vedú k porozumeniu, samostatnosti, hľadaniu, triedeniu a chápaniu vzťahov a väzieb medzi informáciami. Aplikujeme ich v individuálnej práci, párovej, skupinovej alebo frontálne. Dajú sa použiť v rôznych fázach vyučovania, či na vťahnutie žiaka do danej témy ako motivačná fáza alebo na lepšie sprístupnenie nového učiva v expozičnej fáze. Vo fixačnej a diagnostickej fáze si inovatívnymi metódami overíme vedomosti a chápanie pojmov.

Použitá literatúra:

BLAŠKO, M., 2010. *Úvod do modernej didaktiky I. (Systém tvorivo-humanistickej výučby)*. [online]. Košice: Technická univerzita, Katedra inžinierskej pedagogiky. [cit. 2022-05-2]. Dostupné z: <http://web.tuke.sk/kip/main.php?om=1300&res=low&menu=1310>

HELDOVÁ, D., N. KAŠIAROVÁ, A. TOMENGOVÁ, et al., 2011. *Metakognitívne stratégie rozvíjajúce procesy učenia sa žiakov I. vydanie*. Bratislava: MPC. ISBN 978-80-8052-372-5.

LENGYELOVÁ, J., *Inovatívne metódy vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry*. [online]. [cit. 2022-05-2]. Dostupné na internete: <http://www.mpc-edu.sk/aktuality/ops/oso/z-predchadzajucich-kol-vyziev>.

PETLÁK, E., 2004. *Všeobecná didaktika. 2. vyd.* Bratislava: Iris. ISBN 80-89018-64-5.

TUREK, Ivan. 1997. *Zvyšovanie efektívnosti vyučovania*. 1. vydanie. Bratislava : Metodické centrum, 1997. ISBN 80-88796-49-0

ZATŤKOVÁ, T., 2005. *Možnosti diferencovanej práce vo vyučovacom procese*. In: E. Petlák et al., eds. *Diferenciácia ako prostriedok zefektívnenia pedagogickej činnosti v školských zariadeniach*. Nitra: PF UKF. ISBN 80-8050-900-X.

ZORMANOVÁ, L., 2012. *Výukové metódy v pedagogice: tradiční a inovativní metody, transmisivní a konstruktivistické pojetí výuky, klasifikace výukových metod*. Vyd.1. Praha: Grada, ISSN 978-80-247-1821-7.

13. Závěry a doporučení:

Metódy vyučovania a spôsoby jeho riadenia závisia od samotného vyučujúceho. Modernizácia vyučovania a implementovanie inovatívnych metód pomáhajú učiteľom zefektívniť vyučovací proces a žiakom vytvárajú priestor sebarealizácie. Nejde však len o zmenu foriem výučby, ide predovšetkým o zmenu chápania postavenia žiaka vo výchovno-vzdelávacom procese, jeho potrieb a preferencie učebných štýlov, ktoré musí mať učiteľ na zreteli, aby správnou metódou dosiahol vytýčený cieľ vyučovacieho procesu.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr.Viera Štefanková
15. Dátum	17.05.2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	MVDr. Jozef Šenko
18. Dátum	17.05.2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu.